

155329a

PRAVI LA

POLIT. DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

§ 1.

Ime in sedež društva.

Ustanovlja se za celo Primorsko deželo, spadajočo pod tržaško namestništvo politiško in bralno društvo z imenom „Edinost“ in sè sedežem v Trstu.

§ 2.

Namen društva.

Namen tega društva je, da budi in širi narodno zavest in razni, posebno pa gospodarski poduk in omiko mej slovenskim ljudstvom na Primorskem, da brani narodne in vse druge pravice omenjenega ljudstva in skratka pospešuje materialne in duševne koristi njegove v državnih, občinskih, cerkvenih, šolskih in gospodarskih zadevah.

§ 3.

Pripomočki društva.

Pripomočki v dosego društvenega namena so ti-le:

CP 928/1934

a) Shajanje udov v društveni sobi k čitanju in prijaznim pogovorom;

b) zbori društvenih udov, v katerih se bodo obravnavale društvenemu namenu primerne reči, posebno volitivne zadeve, prošnje, adrese in sklepe resolucije;

c) časniki in razne knjige, ki bodo shranjeni v društveni sobi udom v poduk in kratek čas;

d) zabavni shodi ali besede za omiko in vedrenje duha;

e) sklicanje ljudskih shodov (taborov) pod milim nebom in javnih občnih zborov v vsem Primorskem po namenu § 3. postave od 15. novembra 1867. drž. zak. št. 135;

f) po mogočnosti tudi izdajanje posebnega društvenega časopisa.

§ 4.

Kdo in kako zamore postati družabnik?

Kedor želi vstopiti v društvo, oglasi se pri odboru. Ta odločuje z nadpolovično večino v tajnem posvetovanji, kedo se sprejme, kedo ne.

Enako sklepa odbor, če gre za to, da se kateri ud izključi iz društva, pa nij dolžan povedati dotičnih razlogov.

Maloletni možje, ženske in ptuji državljani ne morejo biti udje tega društva.

§ 5.

Pravice udov.

Vsak ud ima pravico v društveni sobi čitati društvene časopise in knjige, sme se vdeleževati vseh društvenih shodov, zborov in razgovorov, pri zborovanji sme govoriti, nasvete dati, predloge staviti in pri sklepih in volitvah glasovati.

§ 6.

Dolžnosti udov.

Vsak ud ima dolžnost po svoji moči pospeševati in podpirati društvene namene (§ 2.), ravnati se po zborovih pravilih in odborovih sklepih ter plačevati udnino.

Glede udnine delijo se udje v tri vrste: I. vrste z udnino 6 gld. na leto, II. vrste z udnino 3 gld. na leto in III. vrste z udnino 1 gld. na leto.

Udnina se lahko plača v dveh enakih obrokih.

§ 7.

Volitev predsednika in odbornikov.

Občni zbor voli izmej udov društva predsednika in 9 odbornikov, predsednik in saj 4 odborniki morajo stanovati v Trstu ali pa v tržaškej okolici.

Odbor pa voli izmej sebe podpredsednika, tajnika in denarničarja, katere 3 osebe pa morajo stanovati v Trstu ali pa v okolici.

Občni zbor pa voli tudi 9 namestnikov, katerih 4 morajo tudi stanovati v Trstu ali okolici.

Ako je kak odbornik zadržan, da ne more priti k seji, mora to naznaniti predsedništvu saj 2 dneva pred sejo, da ono namesto njega pokliče v sejo namestnika, ki ima potem v seji vse pravice odbornikov.

Odborniki in njih namestniki imajo nalogo, da zvedó potrebe svoje pokrajine ali vasi in jih naznanijo odboru, da jih pretehta in če je potrebno, postavi na dnevni red občnega zbora.

§ 8.

Poslovanje in dolžnosti odbora.

Odbor sprejema ude (§ 4.), sklicuje zборе in shode (§ 10.), vreduje notranje zadeve, izpeljuje sklepe občnih zborov in jih razglašá po časnikih, vabi goste v zborovanje, gospodari z društvenim premoženjem, in ko odstopi, daje od vsega tega odgovor občnemu zboru; predsednik ali njegov namestnik zastopata društvo tudi pri gosposkah in tretjih osobah.

§ 9.

Da spolnuje te svoje dolžnosti, shaja se odbor na predsednikovo vabilo v skupno posvetovanje in sklepa z nadpolovično večino glasov. Pri enakem številu glasov odloči glas predsednikov ali njegovega namestnika. Da odbor lahko sklepa, mora biti navzočih saj pet odbornikov.

§ 10.

Občni zbor in njegove pravice.

Redni občni zbor mora biti saj enkrat na leto, in sicer meseca oktobra; v tem občnem zboru odbor položi račun in poročilo o svojem letnem delovanju (§ 8.). Izredni občni zbor mora biti, ako to zahteva 6 odbornikov ali ena tretjina društvenikov.

Zborovanje je v društvenej sobi ali v katerem koli kraju Primorske dežele, kar določuje vsakikrat odbor.

§ 11.

Sejam in zborom predseduje in jih vodi predsednik; če je on zadržan, njegov namestnik, kadar pa nobenega teh dveh ni k seji ali zboru, predseduje najstarejši odbornik.

§ 12.

Občni zbor ima pravico voliti odbor (§ 7.), sklepati o zadevah, katere vgajajo društvenemu namenu, pregledati letni račun, kakor tudi opravilna poročila odstopivšega odbora (§ 8.), prenařati pravila in razdružiti društvo ter sklepati, kaj se ima v tem slučaju storiti z društvenim premoženjem.

§ 13.

Kot pregledovalce računov izvoli 3 ude, ki niso bili odborniki v prešlej dobi odborovega poslovanja.

Da zbor veljavno sklepa, mora biti pričujočih vsaj 20 udov; samo če gre za društveno razdruženje, treba da je navzoča polovica udov in morati to potrditi dve tretjini vseh pričujočih udov.

§ 14.

Vpeljavanje gostov.

Odbor ima pravico vpeljati v društveno zborovanje polnoletne može kakor goste, ki z dovoljenjem predsednikovim se smejo vdeleževati obravnav, vendar ne smejo ne glasovati ne voliti. Vsak gost se ima vpisati v posebno knjigo za to določeno.

§ 15.

Spominske knjige.

V spominsko knjigo se zapisuje vse, kar se godi pri sejah in zborih, in sicer predmeti govorov, stavljeni nasveti in sklepavanja o njih, dovršene volitve in vse druge za društvo imenitne dogodbe, tako da bodo te bukve društvena kronika (zgodovinske bukve). To knjigo vodi tajnik.

§ 16.

Kdo sme v društveno sobo in k društvenim veseliam?

V društveno sobo smejo k branju zahajati samo udje in vpeljani gosti.

§ 17.

Zabavne shode ali besede napravlja, napoveduje in vodi odbor, katerih besed se vdeležujejo udje z rodbinami in vpeljani gosti.

§ 18.

Sodnija v prepirih.

Ako nastane mej družabniki prepir, razsojajo o tem izvoljeni sodniki. Vsaka stranka društvenikov izvoli dva družabnika za sodnika in če se ti ne zedinijo, izvolijo si nadsodnika, kateri končno razsoja.

§ 19.

Izstop in izključenje iz društva.

Kdor želi izstopiti iz društva, mora to naznaniti odboru en mesec poprej.

Iz društva se izbriše, kedor bi društvu nečast delal; enako se izbriše oni, kateri s plačilom 3 mesece zaostane in na ponovljen odborov opomin dolga ne poravna.

§ 20.

Kdo podpisuje društvena pisma?

Pisma, naznanila in zapisniki so veljavni, kadar jih podpiše predsednik ali njegov namestnik s tajnikom vred.

§ 21.

Denarničar.

Vse dohodke prejema denarničar in izplačuje vse stroške; on veljavno podpisuje pobotnice, vendar pa ne sme nič izdati brez odborovega sklepa. Vsake tri mesece mora denarničar v odborovi seji poročati o stanju denarnice.

Št. 27.640 - 1898.

I.

V zmislu § 9. in 10. zakona od dne 15. nov. 1867. drž. z. list št. 134 potrja se, da politiško društvo „Edinost“ za Primorsko sè sedežem v Trstu po predstoječih promenjenih pravilih, katera stopijo na mesto onih z odlokom 7. rožnika 1878. št. 6028/I potrjenih, postavno obstoji.

V Trstu, dne 2. prosinca 1899.

Za c. kr. namestnika:

(L. S.)

SCHWARZ.

